

DEVİRİM KOLEKTİF DEHADIR

Toplumda her gün tekrarlanan, olup biten olaylara yüzeysel bakmak yaygındır, neredeyse bir düşünce sistemi özelliği kazanmıştır. Özel mülkiyet ilişkilerine dayalı düşünce biçimi her zaman kendi maddi temelleriyle sınırlı kalmıştır. Her egemen sınıfa göre, kurulu toplumsal düzen, bulunmuş en son toplumsal sistemdir, mükemmel olduğu içinde sonsuzdur. Aynı zamanda kurulu toplumsal düzenler, çok güçlü ordularla korunma altına alınmıştır. Egemen sınıfların görkemli ve göz kamaştırıcı yaşamını görenler, düşünce biçimi görünenden öteye varmayanlar, egemenlerle aynı kanıyı paylaşırlar: **Kurulu Düzenin Sonsuz Oluşu**. Ama toplumlar birbirini izledi. Hiçbir toplumsal düzen ve hiçbir devlet düzeni “sonsuz” olamadı. Her kurulan yeni toplum biçimi, eskinin diyalektik yadsınması ve tarihsel eleştirisi anlamına geldi. Bütün bir tarih bilgisine sahip olan insanların bu büyük evrim üzerine net düşünceleri olması gerekir. Ama kapitalist özel mülkiyet ilişkilerini esas alan, ona hizmet eden bir kimsenin “**ilerleme ve dönüşümünün**” tarihin, evrimin yasası olduğunu kabul etmesi beklenemez. Bizim özel mülkiyetçiye göre tarihin son durağı kapitalizmdir; ona göre tarih burada son bulur(!). Tutuculuk; yani gericilik, burjuvazinin bütün dünya görüşüne egemendir. Bunun için ileriye doğru yapılan her gerçek hareket burjuvazinin gözüne korkunç görünür. Burjuvazi bu noktada şairin dediği gibi: “**serpilip gelişen hayata düşman**”dır. Burjuva

ideolojisinin etkisi altında kalan toplum da olaylara yüzeysel bakar; burjuva toplumun temellerine inen, toplumu havaya uçuracak olan devrimci gelişmeyi çoğu kez anlayamaz.

Düşüncede yüzeysellik sosyalist hareket içinde de yaygındır. Ne var ki, olaylara çok yüzeysel bakan sosyalistler, her nedense diyalektiğe en çok başvuranlardır. Çünkü diyalektik sadece soyut bir yöntem olarak ele alınıyor. Diyalektik hareketin yasalarını ele alan bir bilimsel yöntem değil de sadece bir sözcük olarak ezberleniyor. Hareketin bilimini kendi hareketi içinde ele almak gerekiyor. Olayları ve gelişmeleri kendi somutunda ve hareketin kendisini izleyerek doğru olarak kavrayabiliriz. Olaylara yol açan gelişmeleri iç zincirlerini, iç dinamizmi, dış dinamizmle karşılıklı etkileşimle birlikte bütünlüklü olarak ele alınmalıdır. Bu ifade biçimi de soyut gelebilir. Olaylarla göstereyim. Milyonlarca emekçi yaşamından memnun değil, toplumsal huzursuzluk var, daha da artıyor; çeşitli biçimlerde farklı eylem yollarıyla istemlerini ve özlemlerini dile getiriyor; bu yönde sayısız olay yaşanıyor. Bu gelişmeye yüzeysel bakıldığında, kitlelerin sabun köpüğü gibi sönen her zamanki eylemlerinden birine daha başvurulduğu söylenebilir. Yapılan bir eylem sabun köpüğü gibi sönsün de, bu eylemler sık sık yapılıyorsa, bu olay yıllarca tekrarlanıp duruyorsa, bu demektir ki, tüm bu olaylara yol açan köklü bir neden var. Öyle bir maddi temel var ki, her seferinde üzerinde sayısız olay ve çatışma meydana

geliyor. Tüm bu gelişmelere yol açan kapitalist üretim biçimi ve üretim ilişkileridir. Bu demektir ki, mevcut üretim biçimi, gelişmenin önünde engeldir; üretici sınıflar ancak, bu engeli, bu eski toplum biçimini devirirlerse özlemlerini gerçekleştirebilirler. Sayısız olayın ve çatışmanın arkasında yatan gerçek; toplumun gelişiminin önünde engel olan, burjuva kurumlarını aşma eğilimi ve istemi bulunuyor. Hiç kimse kalkıp da, çatışma ve olayların bu noktada kalacağını söyleyemez. Gelişme devam eder, gelişmenin kaçınılmaz yönü ve sonu korkunç bir hesaplaşma ve büyük bir alt üst oluştur.

Eğer eski toplumun bağrında, onun yerini alacak olan yeni toplumun maddi ön koşulları oluşmuşsa, toplum evriminin politik bir devrimle sonuçlanması kaçınılmazdır. İşte bu çoğu kez yüzeysel olarak ele alınan olaylar ve sayısız çatışmalar, bizi her gün önlenemez biçimde bu noktaya doğru getiriyor.

Üzerinde yaşadığımız topraklarda, Türkiye ve Kürdistan topraklarında, her gün artık saymadığımız, sayısız olay oluyor. Toplumsal temeldeki bu sayısız olay, sayısız çatışma demektir. Yalnızca dingin bir yaşamı olanlar, olup biten sayısız olay ve çatışmanın nasıl korkunç bir hesaplaşma ve sonuçla biteceğini anlayamaz. Olup bitenlere yüzeysel ve dingin bir yaşam penceresinden bakanlar, o içinde yaşadıkları dinginliği bozacak, o korkunç fırtınayı göremezler. Emekçi kitleler yıllardır kendiliğinden eylemlere başvuruyorlar; her gün sayısız biçimde böylesine kendiliğinden olaylarla dolup taşıyor. Bugüne kadar olduğu gibi, devrimci durum

koşullarında, kendiliğinden olayların sürekli olması durumunda nasıl korkunç bir alt-üste yol açacağını pek çoğumuz anlamış değiliz. Oysa ki, **“Kendiliğinden olup bitiyor gibi görünen olaylar sayısız ve korkunç hesaplaşmalarla sonuçlanır.”** O korkunç hesaplaşma bizde çoktan başladı. Halen tutucu biçimde bu gerçeğe direnenler var. Kendiliğinden olup biten olayların kendisi, toplumdaki son derece sert ve keskin çelişkilerin ve antagonist güçlerin çatışmasını yansıtıyor. Bu kadar keskin ve uzlaşmaz (antagonist) çelişkinin ve uzlaşmaz (karşıt) güçlerin korkunç çatışmasının aynı biçimde korkunç bir sonla bitmesinde şaşılacak ne var?

Eski toplumun gerici güçleriyle, doğacak yeni toplumun devrimci güçleri; devrimle, kaşı-devrim her gün sayısız olay ve yollarla karşı karşıya gelir. Her olayı ve her çatışmayı diğer olay ve çatışmalardan bağımsız olarak ele aldık mı, hiç bir sonuca varamayız. Bütün toplumsal ve politik olaylar birbiriyle ilişki ve karşılıklı etkileşim içindedir. Bütün toplumsal çatışmalar, bütün halindeki zincirin iç halkalarıdır; bütün halklar iç içedir. Ama bize görünüm olarak her olay, diğerlerinden bağımsız gibi görünür. Her toplumsal çatışmanın kendine özgü nedeni varmış gibi görünür. Oysa toplumsal olayların ve çatışmaların kedinde “özgü” nedeni yoktur, neden ortaktır. Bu ortak neden, bu ortak maddi temel, sadece kendini sayısız çeşitteki sayısız olayla gösterir. Burada yüzeysel düşünen; yalnızca bu sayısız çeşitteki olayın kendisi ile ve özgül gibi gözükten nedeni ile ilgilenir. Diyalektik materyalist ise, sayısız

çeşitteki bu sayısız olayın ana nedeni üzerinde durur, sayısız çeşitteki çatışma ve olayın yönünü ve niteliğini değiştirmek için, tümünü etkileyen ve biçimlendiren ana nedeni, bu ortak maddi temeli değiştirmek için savaşır; bu yüzden devrimcidir. Binlerce ve binlerce olaya, sayısız çeşitte çatışmaya yol açan bu eski toplumsal düzen devrim yoluyla yıkılmadığı sürece, her geçen gün artan biçimlerde olaylar devam eder. Toplumun bir kesimi, toplumun diğer kesimiyle sürekli ve sayısız biçimdeki olaylarla, sayısız çatışmalarla karşı karşıya gelecektir. Bu karşılaşma tarihin en sert ve köklü karşılaşmasıdır. Basitten karmaşığa doğru gelişmeye uygun olarak, her yeni gün, düne göre daha çok karmaşık çok daha sert ve yaygın ve yoğun olaylara sahne olacaktır.

Artık her türden gelişmenin önünde ayak bağı olan eski kapitalist toplum ile; bu eski toplumun yerini alacak olan yeni ve daha üst toplumun devrimci güçlerinin karşı karşıya gelmesi, birbirinin üstüne doğru yürümesi, günlük yaşam ve kavgada sayısız örneklerle kendini gösterir. Mahkemelerde komünist tutsakların, mahkeme heyetiyle karşı karşıya gelmesi; işçilerin grev, direniş, yemek boykotu, iş yeri işgali, sokak gösterisi ve daha sayısız biçim ve çeşitteki olaylarla burjuva sınıfla karşı karşıya gelmesi; yoksul insanların her gün çeşitli biçimlerle, devletle karşı karşıya gelmesi, insanların katledilmesi, kaçırılması, işkence görmesi, kısacası yaşamın bütün alanlarındaki sayısız olay ve çatışmanın temelinde hep aynı şey yatıyor: iki ayrı sınıfın, iki ayrı

dünyanın tarihi hesaplaşması. Ama her olay, görünürde sanki ortak bir temele ve nedene bağlı değilmiş gibi görünür. Bizim yüzeysel sosyalistlerimiz de görüntüye bakarlar. Aynı biçimde emekçi sınıfları ortak kavgaya iten, onları bir araya getiren aslında yiğit örgütçüler değildir. Marx'ın belirttiği gibi, yüzlerce yiğit örgütçü bir araya gelse, baskı ve zulüm koşullarının yaptığını yapamaz. Emekçi sınıfı birleşmeye iten kesinlikle kapitalizmin baskı, sömürü ve zulüm koşullarıdır. İnsanların yaşamlarını biçimlendiren maddi yaşam koşulları yeniden ve insani olarak düzenlenmediği sürece, bu maddi temeller üzerinde sayısız olay ve çatışma oluşur. Bu maddi koşullarda “sayısız ve korkunç hesaplaşma” kaçınılmaz olacaktır.

Yaşadığımız Türkiye ve Kürdistan topraklarındaki mücadele, çok sayıdaki çelişki ve gelişmenin birleşmesini ifade ediyor. Kapitalizmin egemenliği ile birlikte, bu egemenliğe bağlı, sermaye egemenliğinin kaçınılmaz sonucu olarak uzun zamandır üst üste biriken, iç içe geçen bütün toplumsal, sınıfsal, ulusal çelişki ve sorunlar en sonunda birleşti. Bugün çözüm, hem de köklü çözüm bekleyen sorunlar, uzun zamandır birikip gelmiş olan sorunlardır. Öylesine köklü sorunlar ki, çözümünü için şimdiye kadar atılan ılımlı ve reformcu adımlarla çözümlenememiştir. Oysa söz konusu sorunların çözümü için bu güne kadar sayısız eylem yapıldı, mücadele verildi. Ama her sorunun çözümü, bütünden ve maddi temellerinden bağımsız olarak ele alındığı için, sırf bu yüzden çözülemedi. Ancak insanlar

yıllarca verilen sayısız mücadele biçimi sonucu, yeni yeni sorunların maddi temelini devrimci yoldan değiştirmek gerektiği biçiminde bir bilince ulaştı. Bütün mesele her gün sayısız olarak olup biten çatışmanın bilincine varmaktır. İnsanlar bu çatışmanın bilincine, ancak ideolojiler aracılığıyla varırlar. Bugüne kadar çok sayıda yazar, araştırmacı, teorisyen toplumdaki sınıfsal çatışmanın seyrini ortaya koymak için kafa patlattı. Ancak doğru bir ideolojik yaklaşım olmadığı için hep eksik ya da yanlış sonuçlara ulaşılmıştır. Sınıflar çatışmasının bilincine varmak için (doğru biçimde) marksist-leninist ideolojiye dayanmak gerekiyordu. Pek çok yazar, araştırmacı, teorisyen bunu kavrayamadığı için, toplumdaki sayısız çatışmanın nedenlerini de hiç bir zaman kavrayamadılar. Bilimsel sosyalizmin devrimci özü olan devrimci diyalektiği kavrayamayanlar, o'nu temel alamayanlar, toplumda her gün kendiliğinden olup bitiyor gibi görünen sayısız çatışma ve hesaplaşmanın gerçek anlamını ve sonuçlarını anlayamazlar.

Söylediklerimiz ışığında her gün gözlerimizin önünde olup biten olayların anlamını öz biçimde ortaya koyalım. Burjuvazinin ve konformistlerin uykularını ve huzurunu bozan Kürdistan'daki gelişmeleri ele alalım. Nedir Kürdistan'daki iç savaşın anlamı. Kürdistan'da bugüne kadar sürekli baskı ve zulüm vardı. Mücadele ise belli düşüş ve durgunluk dönemlerine rağmen hep vardı. İç savaş bu durumda ne anlama gelir. Kürdistan'da sürmekte olan iç savaş gerçekte korkunç bir ayaklanma

anlamına gelir. 30.000 insan kendiliğinden ölmedi, buna yol açan müthiş bir çatışma ve köklü bir ayaklanmadır. Buradaki iç savaşın köklü bir ayaklanma anlamına geldiği hiçbir zaman, bizim sosyal-reformistlerimiz tarafından anlaşılmadı. Kürdistan'da, faşist TC ile Kürt Halk Hareketi arasında sayısız çatışma oluyor. Sayısız çatışmanın sonucu korkunç bir hesaplaşmadır. Bugünden her gün sayısız olay, sayısız çatışma ve korkunç bir hesaplaşma yaşanıyor. Milyonlarca insan bu korkunç hesaplaşmanın içindedir, milyonlarca insan yeni bir yaşam biçimi için dövüşüyor, milyonlarca insan korkunç bir şiddetin içinden geçiyor; Milyonlarca insanın başvurduğu şiddet sayesinde **“Şiddetin sabahı yakındır.”** Milyonlarca insanın örgütlediği bu korkunç çatışma ve şiddet, küçük burjuvalarımızın keyfini kaçırsa da kaçınılmazdır ve sürecektir. Toplum şiddeti örgütleyerek, şiddet sayesinde köleliğini yenecek ve özgür olacaktır. F. Fanon'un belirttiği gibi **“Yalnızca şiddet, halkın şiddeti, halk liderlerinin örgütlediği ve öğrettiği şiddet kitlelerin toplumsal gerçekleri kavramasını olanaklı kılar ve onlara anahtarı verir.”** Afrika ve bütün kıta halklarının silaha sarılarak kavradığı gerçeği Kürt Halkı da kavramıştır. Hiç kimse, Kürt halkını bu yoldan çeviremez. Düşünün, insanlar bu gerçeğin bilincine varana kadar ne kadar uzun bir yoldan geçtiler, bu güne kadar ne kadar sayısız çatışmalara katıldılar, nice ihanetler gördüler. Kürt halkına başarının ve zaferin anahtarını veren devrimci şiddettir, halkın şiddetidir.

Sadece Kürt halkı değil, bütün halklar yaşam koşullarına ve yaşam biçimine karşı bir ayaklanma ve devrimci başkaldırı içindedir. Her gün olup biten sayısız olay bunu gösteriyor. Eğer, bırakın bir devrimci sokak gösterisini, sıradan bir günlük olay bile insanları ayağa kaldırıyorsa, üstelik bu sürekli oluyorsa, besbelli ki, toplum zincirlerinden boşanmıştır. Tekelci güçlerin, toplumun zincirlerini pekiştirme girişimleri sonuç vermiyor. Tarih, 40'lı yıllarda Yunan halkının karşısına çıkardığı şu ikilemi Türkiye ve Kürdistan halklarının karşısına da çıkardı: “**Zincir mi silah mı?**” Emekçi sınıflar, eğer sürekli silahlanıyorsa, örgütleniyorsa, çatışmaya atılıyorsa, barikatlara koşuyorsa, göğüs göğse çatışıyorsa; bu demektir ki, bu toplum çatışmanın bilincine varmıştır. Bu toplum değişiklik istiyor, hem de köklü değişiklik. Bu toplum bütün sınıflı toplumların temel yasası olan “**zorunluluk yasasını**” kavramıştır. Zorunluluk, anlamaya zorlar. Toplum uzun ve sayısız mücadele ve çatışmalar sonucu kurulu özel mülkiyet toplumuna son vermek gerektiğini anlamıştır. Olayların gelişimi en azından toplumun bu yola girdiğini gösteriyor. Faşizmin ve kapitalizmin başvurduğu baskı ve zulüm karşısında, emekçi sınıfların geldiği nokta şudur: “**Ya Zincir, Ya Silah**”, “**Ya Devrim Ya Ölüm!**”

Bu günkü toplum zeminleri üzerinde oluşan sayısız olay ve sayısız çatışma, gelişimin karmaşık özelliğini de gösteriyor bizlere. Devrimin temel sorunlarının bu kadar karmaşık hale gelmesi hiç kimsenin gözünü korkutmasın, çünkü sorunların çözümü de kendi içinde

vardır. Devrim mücadelesi sayısız olayın, gelişmenin ve çatışmanın bilincinde olarak davranırsa, bütün temel sınıfsal çelişkileri ve toplumsal sorunları çözebilir. Lenin kendi dönemiyle birlikte uluslararası sorunların çok karmaşık hale gelmesi üzerine, **“Yüz tane Marx gelse bu sorunları çözemez”** derken, burada emekçi sınıfların kolektif dehasının devreye girdiğini anlatıyordu. Emekçi sınıflar, kolektif dehalarıyla en karmaşık hale gelen sorunları bile çözebilirler. Yalnızca proletarya devrimci bir sınıf olarak, kolektif biçimde davranarak devrimin karmaşık sorunlarını çözebilir. Devrim, proletaryanın ve bütün emekçi sınıfların ortak dehasını yansıtır. Gelişmelerin, olayların, koşulların her gün yeniden ve yeniden gündeme getirdiği emekçi sınıfların bu kolektif dehası ve girişimidir.

Uğur GÜNDÜZ